

POLISH
TOURIST
ORGANISATION

Polen ett land i Europas hjärta

www.polen.travel

Polska turistorganisationen
ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa
tel. +48-22 536 70 70
fax +48-22 536 70 04
e-mail: pot@pot.gov.pl, www.pot.gov.pl

Move Your Imagination

 www.polen.travel

Polen – ett land i Europas hjärta

Polen – ett av de större länderna i Europa, med lång Östersjökust – ligger i mitten av den europeiska kontinenten, där vägarna mellan öst och väst korsas. Sedan århundraden tillbaka är landet nära knutet till den västeuropeiska kulturen. Polen införlivades i den kristna kulturkretsen av sin förste makthavare Mieszko I, som lät döpa sig år 966. Både Polens huvudstad och de andra större städerna utgör ett attraktivt resmål både för historieintresserade och för dem som vill lära känna andra nationers kulturarv. Städerna har bekväma flyg-, tåg- och vägförbindelser med omvärlden. Många historiska minnesmärken har bevarats i Polen trots att landet förstördes oerhört under andra världskriget. Nitton av minnesmärkena finns på UNESCO:s lista: den gamla stadskärnan i Kraków, Warszawa, Toruń och Zamość, saltgruvan i Wieliczka, den största medeltidsborgen i Malbork, Bernardinerklostret i Kalwaria Zebrzydowska (både ett sanktuarium och en kultplats), det tyska f.d. förintelselägret i Auschwitz-Birkenau, kyrkorna i Jawor och Świdnica, sex träkyrkor i södra Polen (Małopolskaregionen), den polsk-tyska landskapsparken Park Mużakowski i Łęknica, den modernistiska Folkhallen i Wrocław och nationalparken Białowieża. En resa genom Polen ger inte bara tillfälle att lära känna storslagna kulturminnesmärken, utan också att provsmaka det lokala köket. De många rätterna kan bli föremål för en riktig upptäcktsresa t.o.m. för gourméer. Här finns också anledning att bekanta sig med den moderna kulturen och konsten, som har starka rötter i den europeiska traditionen: måleri, affischkonst, musik och design, såsom konstglas, vävnad och keramik. Det är lätt att falla för de utsökta silversmyckena med bärnsten – i den vackra stenen slumrar en förtrollad historia.

Polska turistorganisationen

Warszawa är i dag en stad med många ansikten. Här flätas tradition och nutid samman. På terrassen vid Slottsplatsen, där Kungliga slottet och S:t Anna kyrka ser på varandra, kan man efter mörkrets inbrott beundra den belysta Świętokrzyskibron, den modernaste av Warszawas alla broar. I centrum dominerar det socialrealistiska Kulturpalatset s silhuett. Runtomkring växer antalet kontorsbyggnader i glas. Historiens vindar känner man i Gamla stan. På gatan Nowy Świat (Nya Världen) är den ursprungliga stadsstrukturen helt bevarad.

Gamla stan – färg och sorl

Den karaktäristiska punkten i Gamla stan (Stare Miasto) är Slottsplatsen (Plac Zamkowy) med statyn av kung Sigismund Vasa. På den smala gränden Świętojańska reser sig S:t Johannes gotiska katedral från 1400-talet. I kryptan finns sarkofager med furstarna av Mazowsze, och här har också flera berömda polacker fått sin gravplats. På sommaren äger konserter rum i katedralen, inom ramen för den internationella orgelmusikfestivalen. Świętojańska-gatan leder fram till Gamla stans torg (Rynek Starego Miasta) med sina färgglada, smala gavelhus i sten. Gamla stan har anor från 1300-talet. Stadsdelen upptogs 1980 på UNESCO:s lista över världskulturarv.

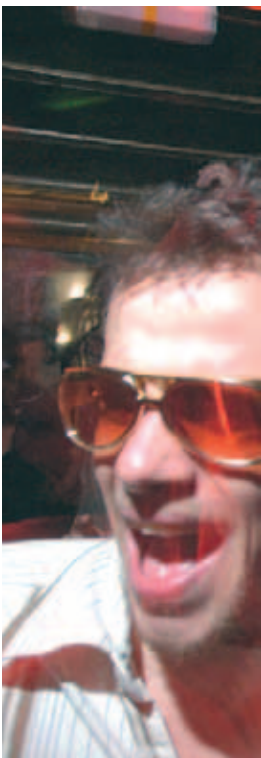
Idag finns här pittoreska gator och gränder, där det döljer sig åtskilliga gallerier, utställningar, kaféer och restauranger. Vid torget – som på sommaren förvandlas till ett veritabelt galleri under bar himmel med ett sorl av röster – säljer konstnärer sina alster: landskapsbilder, panoramabilder över Warszawa eller porträtt av förbipasserande turister. Sommartid äger även jazzkonserter rum här. Historiska museet, som visar stadens historiska öden, ligger vid Gamla Stans mest berömda torg. Utanför står hästdroskor och väntar. Barbakan utgör en del av den gamla befästningsanläggningen i Gamla stans försvarsmurar. Bakom den börjar Fretagatan, som anlades i början av 1400-talet och fungerar som en länk till nästa stadsdel, Nya stan (Nowe Miasto). Vid torget dominerar Sakramentinerkyrkan. Därifrån är det mycket nära till Franciskanerkyrkan i barock och till Warszawas äldsta kyrka, Jungfru Mariakyrkan. Det majestätiska Kungliga slottet uppfördes då den siste polske kungen, Stanisław August Poniatowski, härskade. Här har stora vetenskapsmän, berömda

arkitekter och målare, som Marcello Bacciarelli och Canaletto arbetat. I Canaletto-salen finns en samling tavlor med vyer över Warszawa från 1700-talet, målade av honom.

En promenad längs Kungsleden

Vid Slottsplatsen börjar den gamla Kungsleden och går söderut. På Wislas höga flodbank reser sig S:t Anna kyrkan, instiftad på 1400-talet av hertiginnan Anna Mazowiecka. Kyrkan är dekorerad med målningar i rokoko och klassicism och har en bred fasad. Från kyrktornet ser man Mariensztat, en stadsdel som på 1700-talet skildes från den övriga staden och som då fick egna stadsrättigheter och eget rådhus. Bredvid kyrkan ligger Poloniahuset, en gång i tiden Industri- och handelsmuseet. Där verkade och arbetade Maria Skłodowska-Curie (den polska nobelpristagaren som stod för upptäckten av de två grundämnena radium och polonium) innan hon åkte till Frankrike. Längre fram på gatan Krakowskie Przedmieście ligger Radziwiłłpalatset, som numera är den polska presidentens säte. Ännu längre fram, på Warszawas universitetsområde, ligger Kazimierzowski-palatset, som först var sommarresidens åt kung Władysław IV och därefter säte för krigshögskolan, den s.k. Riddarskolan, där bl.a. Tadeusz Kościuszko studerade. Mittemot universitetet, på Czapskich-palatsets bakgård, ligger familjen Chopins lilla salong. Palatset inrymmer numera Konstakademin. I förlängningen av Krakowskie Przedmieście ligger gatan Nowy Świat (Nya världen), där lyxiga butiker och kaféer har funnit sin plats. På konditori Blikle finns de berömda pączki (pösmunkarna) som Charles de Gaulle åt i mängder när han efter första världskriget var stationerad i Polen med franska trupper. Efter Plac Trzech Krzyży (De tre korsens torg) sträcker sig Aleje Ujazdowskie

och parkerna Botaniska trädgården och Łazienki, som är veritabla oaser Arkadiaparken i Nieborów Łódź, Piotrkowskagatan Żelazowa Wola Diskoteket „Bagdad Cafe” Łódź, Piotrkowskagat an Diskoteket „Port – West” av grönska i stadens centrum. Den sistnämnda är egentligen en storslagen slottspark, anlagd av kung Stanisław August Poniatowski. I Stara Pomarańczarnia (Gamla orangeriet) finns den enda bevarade hovteatern i Europa från 1700-talet, med originalinredning och vackra målningar. Där finns också ett skulpturgalleri. Kungsleden avslutas i Wilanów, där kung Jan III Sobieski anlade sitt residens. I barockslottet, som är bevarat i sin ursprungliga utformning och omges av en gammal parkanläggning, har en del konstsamlingar bevarats. I en byggnad intill finns ett affischmuseum. Det är den typen av konst som polska konstnärer är «specialister» på.

För kropp och själ

Warszawa har mycket att erbjuda dem som vill lyssna på musik, bl.a. Mozartfestivalen, Internationella Jazzfestivalen JVC (f.d. Jazz Jamboree), festivalen för modern musik Warszawahösten och många andra evenemang. Vart femte år kommer Chopinälskare till Warszawa för att njuta av den internationella pianotävlingen till minne av Frédéric Chopin. Hans verk kan också avnjutas utomhus på sommarsöndagar, vid Chopinmonumentet i Łazienki-parken. Nationalmuseet förfogar över ett rikt konstgalleri med både polska och utländska konstverk. En äkta pärla i samlingen är de dyrbara freskerna från Farras i Sudan, som hittades av polska arkeologer.

Pittoreska omnejder

En vistelse i Warszawa behöver inte begränsas till sevärdheter. Från Wilanów är det nära till Konstancin, en berömd kurort med lyxiga villor, hälsobringande klimat och ett saltgraderverk (kylanordning med saltvatten) där man behandlar luftrörssjukdomar. Inom stadens gränser ligger skogar och reservat samt nationalparken Kampinoski. Det är väl värt att göra en utflykt till Żelazowa Wola, Frederic Chopins födelsegård, som i dag inrymmer ett museum över hans liv och verk. På sommaren äger pianokonsserter rum här. I det närbelägna Nieborów ligger ett imponerande herresäte som en gång tillhörde adelsätten Radziwiłł. Slottet, som numera är museum, omges av en pittoresk park. Bara 5 km därifrån ligger den vackra landskapsparken Arkadia. Den som letar efter spår av jugendstil kan med fördel bege sig till staden Łódź. Där har den gamla arkitektoniska stadsplanen från 1800-talet bevarats och där finns industriarkitektoniska sevärdheter.

Kraków, som tidigare var Polens kungliga huvudstad, tillhör de mest attraktiva orterna på den europeiska turistkartan. Här knyts legend, historia och nutid samman. Staden ligger vid floden Wisla och är känd för sina ovärderliga kulturskatter och konstföremål.

En doft av magi

Kraków betraktas som en ort med magisk kraft. Den positiva kraften kanske kommer från chakram, en helig sten som sägs finnas här. Stenen är en av sju som finns utplacerade på olika ställen i världen och lär bära på mystiska energikällor. Förutom historia, konst och magi erbjuder Kraków underhållning och rekreation. Teatrarna, kabaréerna, klubbarna, kaféerna, pubbarna, vinkällarna och restaurangerna tillfredsställer alla smaker och lynnen. Festivalerna och de internationella folkfesterna äger huvudsakligen rum på Stora torget eller vid Wawelkullen. I augusti klingar det i Krakóws kyrkor, då festivalen «Musik i gamla Kraków» går av stapeln. På sommaren välkomnar Stora torget sina gäster till en internationell gatuteaterfestival. I stadsdelen Kazimierz äger en judisk kulturfestival rum.

En levande tradition

I Kraków vårdas gamla seder och bruk. Varje år i juni tågar ett dansande följe från Norbertinerklostret till Stora torget med Lajkonik i täten. Lajkonik är en ryttare på trähäst. Han är klädd i stiliserad tatardräkt och härstammar från tiden då tatarerna hotade staden. Enligt legenden bröt sig flottkarlarna, som bodde i närheten i byn Zwierzyniec, under belägringen in med list i fiendens läger och dödade khanen. Tatarerna blev tvungna att ge upp och fly från Krakóws portar. De lyckliga segrarna gjorde ett festligt

intåg i staden, med en flottkarl utklädd till tatarernas ledare i spetsen. Krakowskie szopki – julkrubborna från Kraków, är världsberömda. De skapas av konstnärer och hantverkare och förenar utsmyckningskonst i barocktradition med motiv från folksägnen och sagor. De mest intressanta julkrubborna ställs ut på Stora torget under jultiden. Stora torget, som har formen av en kvadrat på 200 meter per sida, är den äldsta delen av Gamla stan. Torget anlades 1257 på en plats där internationella handelsvägar korsade varandra och är ett av de största torgen i Europa. Husen runt torget tillhörde en gång i tiden de rikaste borgarna i stan. Torget domineras av Mariakyrkans två majestätiska torn (Jungfru Marias himmelfärdskyrka). Det är det värdefullaste kulturarvet från den sakrala konsten i Gamla stan. Från det högsta kyrktornet hörs varje hel timme en trumpetsignal som spelas fyra gånger – i alla fyra vädersträcken. Plötsligt avbryts melodin. Det påstås att vakten i tornet för många hundra år sedan fick se tatarerna närma sig stadsmurarna och ville varna stadens invånare med hjälp av signalen. Då träffades han i halsen av en av tatarernas pilar. Trots att trumpetspelaren inte hann spela färdigt, fick borgarna tid att förbereda sig inför anfallet.

Renässansskatter

Huvudaltaret i Mariakyrkan väcker beundran. Det skapades på 1400-talet av Wit Stwosz från Nürnberg. Skulpturerna är utskurna i lind och rikt målade och förgyllda. Det är Europas största gotiska altarskåp i trä. Mitt på torget ligger Tyghallarna (Sukiennice), som byggdes på 1300-talet som stadens handelscentrum. Byggnaden är rikt utsmyckad i attikan. Krakóws pärla är Collegium Maius, en gotisk byggnad från 1300-talet som hör till Jagiellońska universitetet. Läroanstalten instiftades 1364 och är en av de äldsta i Europa. En charmfull vrå i gamla stan är Kanoniczagatan, där de flesta stenhusen uppfördes mellan 1300- och 1700-talen. Gamla stan skyddas inte längre av stadsmurar och skyttegravar. I stället anlades där en stadspark som kallas Planty, ett grönt bälte som omger den gamla stadsdelen som en 4 km lång ring. Av de gamla försvarsmurarna återstår bara Florianskaporten (Brama Floriańska). Vid denna stadsport börjar Kungsleden som går mot slottet Wawel. Strax utanför muren ligger Barbakan, som också är en del av de yttre försvarsanläggningarna från forna dagar. Det är ett byggnadsminne från 1400-talet, det största och Sigismunds ringklocka Kransar Veit Stoss altare Dunajecfloden bäst bevarade gotiska exemplet på denna typ av försvarsarkitektur i Europa.

Kunglig Kulle och judiska kvarter

Wawel, kungarnas och biskoparnas borg, ligger på en kalkstenskulle vid floden Wisła. I katedralen ägde de viktigaste sakrala och profana högtidligheterna rum. I kryptan ligger nästan alla polska kungar begravda. I renässansslottet kan man beundra kungliga gemak med berömda flamländska bonader från 1500- och 1600-talen. Det är också värt att besöka Kronans skattkammare med Szczerbiec, ett kröningssvärd från 1200-talet. Kazimierz är en stadsdel som anlades på 1300-talet av kungen Kazimierz. Där levde kristna och judar sida vid sida i över fem århundraden. Judarna började bosätta sig där i slutet av 1400-talet. I dag utgörs stadsdelens centrum av Szeroka-gatan (Breda gatan). Där ligger judiska kaféer och restauranger samt en gammal synagoga, den äldsta bevarade, som räknas till de värdefullaste judiska byggnaderna i Europa. Där har numera Etnografiska museet en permanent utställning, "Judarnas historia och kultur i Kraków".

Sevärdheter utanför staden

I Krakóws omnejd finns många olika olika sevärdheter. Wieliczka är berömt för en av de äldsta saltgruvor i världen som man kan besöka. Floddalen Prądnik som ligger i nationalparken Ojcowski utgör ett unikt med ett sagolikt landskap format av vatten i kalkstensklippor. Här ligger två borgar, en gotisk i Ojców och ett renässansslott i Pieskowa Skała. Bara 35 km söder om Kraków ligger bergskedjan Beskidy och 10 mil längre söderut i Tatrabergen staden Zakopane, kallad Polens vinterstad.

Den har kallats Europas heliga blomsterskrud, denna sköna juvel bland städer. Staden har alltid varit ett föremål för många länders lystna blickar och gått från den ena till den andra. Den har tillhört polacker, österrikare, ungrare, och tyskar. Här bosatte sig valloner, judar, italienare och ryssar. Nationer, religioner och kulturer blandades och kokades ofta ihop i Wroclaws gryta, till gagn för staden. **Wrocław** ligger mitt på Śląsk-slätten, där floden Oder förgrenar sig och bildar bifloder bland tolv större och mindre öar. Mer än hundra broar binder samman staden till en helhet. Om man står ombord på en båt och blickar ut över Wrocław, ser det ut som om hela staden var byggd direkt på vattnet.

Torget arkitekturpärlor

Torget är Wrocław's hjärta, det vackraste och största bland alla torg i hela Polen. Här har de stora bankerna, de flotta affärerna och de kända restaurangerna sina lokaler, precis som förr i tiden. Torget i Wrocław anlades där flera viktiga trafikleder norrut via Böhmen och österut från västra Europa korsade varandra. Tack vare de internationella handelskontakterna blev både staden och invånarna allt rikare och mäktigare. Skattepengar flöt in i stadens kassa. Med sina drygt tjugo tusen invånare var Wrocław på 1300-talet en av de största städerna i Europa. 1387 blev staden medlem i Hansan, det mäktiga förbundet mellan nordtyska handelsstäder, städer vid floden Rhen, tyska korsriddarstäder samt svenska och polska städer. Hansan fick monopol på handeln i norra Europa och en väldig politisk makt. Till Wrocław reste man inte bara för att göra affärer. Staden besöktes av kungar, kejsare och presidenter. De bodde då vid torget i något av borgarhusen, som har namn som "Under Gyllene Solen", "Sju elektorer" och "Under himmelska solen". Där tog de emot hyllningar, ledde politiska förhandlingar och lånade pengar ur stadskassan. I dag är dessa hus de vackraste borgarhusen vid torget, och rådhuset betraktas som en stadsarkitektonisk pärla i gotik och renässans.

Öl och salt från Wrocławregionen

I Rådhusets södra fasad ligger ingången till den kända ölstugan Świdnica från början på 1300-talet. "Den som inte besökt ölstugan har inte sett Wrocław", säger ett gammalt ordspråk. Precis som förr i tiden är Gamla Stan och särskilt torget en mötesplats. Det är trevligt att träffas på någon av de cirka 200 restaurangerna, kaféerna, pubarna och klubbarna i området som avgränsas av vattenfyllda vallar och utgör gränsen för stadens egentliga centrum. Förutom källaren Świdnica rekommenderas ett besök på ölstugan Spiz (Bronset) i det nya rådhusets källarvåning. Här kan man dricka ett färskt vet-eöl, bryggt på plats, och smaka rågbröd med ister. Wrocław har alltid varit en affärsstad och har därför många öppna

platser och torg. Förutom till Stortorget kan man promenera till Plac Solny (Saltplatsen) och Nowy Targ (Nya marknaden). På norra sidan av Saltplatsen fanns förut stånd där man sålde salt. Där kunde man också köpa honung, vax, dyrbara fårskinn och pälsverk, kaviar, te och getkött. De sista stånden togs bort 1815, men platsen är fortfarande ett salutorg där man gör affärer. Blomsterhandlare säljer blommor här till sent på natten. Men det är också de förälskades mötesplats. De träffas vid drakfontänen eller under tornspiran.

Den magiska staden

Det finns många magiska platser i Wrocław. På platsen för de gamla medeltida slakteributikerna står nu ett monument tilläggat slaktdjuren, ett monument som uppskattas allra mest av de yngsta turisterna. Vid Świdnickagatan, nära det underjordiska övergångsstället, står en skulptur av Tomten, symbolen för proteströrelsen Orangea Alternativet, som på 1980-talet protesterade mot krigstillståndet. Från Teaterplatsen kan man under helger ta en tur med spårvagnen Baba Jaga (Pomperipossa) som också är ett kafé. När vi sett allting på nära håll och tagit de obligatoriska bilderna under skampålen från 1300-talet, är det dags att än en gång titta på staden uppifrån. De ambitiösa rekommenderas utsikten från terrassen på Elisabetkyrkans torn intill de berömda borgarhusen uppkallade efter sagofigurererna Hans och Greta. Det är 300 trappsteg att gå upp för trappan. De lata kan ta hissen i domkyrkans torn som går upp till en utsiktsterrass på 60 meters höjd. På kvällen återstår att promenera längs Ostrów Tumskis smågator i skimret av gaslyktornas dimmiga ljus.

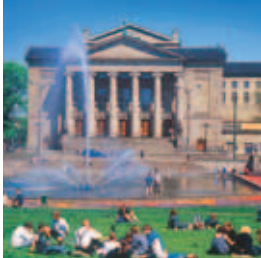
I skuggan av domkyrkan

Ostrów Tumski ligger långt från storstadens buller och kallas Wrocław's heliga mark. För att ta sig dit måste man först gå över Tumskibron, som en gång i tiden utgjorde den gräns där kyrkans domsmakt började gälla. Stadens makthavare, däribland furstarna, var tvungna att ta av sig huvudbonaden när de passerat bron. Här finns monumentala kyrkor, en magnifik domkyrka i gotik, prästgården och ärkebiskopspalatset. Från den nämnda terrassen på domkyrkans norra torn har man en magnifik utsikt över kyrkornas smäckra torn och floden Oders himmelsblå förgreningar som slingrar sig mellan öarna. När gaslyktorna och strålkastarna tänds vid skymningen syns de vackraste arkitektoniska minnesmärkena och man ser Ostrów som i en saga. De som tycker om modernismen bör besöka Folkhallen i Wrocław, som när den byggdes 1913 var den största konstruktionen i världen i armerad betong. Sedan några år har den funnits på UNESCO:s lista över kulturarv. Här anordnas marknader, utställningar, konserter och olika idrottsevenemang. Wrocław är en stad där kulturen spelar en viktig roll. Här arrangeras den kända oratorie- och kantatfestivalen Wratislavia Cantans, Musiken och Konsten, Wienmusikens världsfestival och under sommaren orgelkonserter. Här finns en opera, en operett och flera teatrar och museer. Det förnämsta museet är rundbyggnaden med Panorama Racławicka, en monumental rundmålning av Wojciech Kossak och Jan Styka som skildrar det segerrika fältslaget vid Racławice under Tadeusz Kościuszkos befäl under den polska resningen.

Slottsutflykter

På en och en halv timme kan man ta sig från Wrocław till slottet Książ. Slottet, som har drygt fyra hundra kammare, byggdes på 1200-talet och blev ännu praktfullare efter den senaste ombyggnaden. Slottet omges av en stor terrasträdgård. Bara en mil västerut från centrum, i Wojnowice, ligger det enda slott i Polen som är byggt på pålar i vatten.

Poznań är ett viktigt centrum för internationella handelsoch varumässor, känt i hela världen och med mycket gamla anor i Europa. Varje år anordnas här cirka 30 inhemska och internationella arrangemang. De specialinriktade varumässorna, som POLAGRA (livsmedel) eller BUDMA (byggnadsmaterial) räknas till de viktigaste branscharrangemangen i Europa. Det är också värt att ta en titt på sevärdheterna i staden – där Polen har sin vagga.

Minnesmärken från förfluten tid

Från terrassen på Handelshögskolans höga byggnad får man en fantastisk utsikt från 80 meters höjd över stadens äldsta del, Ostrów Tumski, där i dag domkyrkan ligger och där det en gång i tiden fanns ett slott, anlagt av fursten Mieszko I och hans son Bolesław den tappre. Han var den förste polske kung som kröntes där, 1025. Deras gravar kan beskådas i Gyllene kapellet i Domkyrkan. På Ärkestiftets museum kan man förutom gamla guldkärl och monstranser från kyrkor runt om i Storpolen även se den enda tavlan av Antonio van Dyck som finns i Polen. Den vackraste kyrkan i staden är S:t Stanisławs mäktiga församlingskyrka i barock, som också är en av Poznańs mest hemlighetsfulla byggnader – en del av källarvåningen har aldrig utforskats. Det påstås att stora kistor med skisser av de framstående polska konstnärerna Jan Matejko och Wojciech Gerson, inköpta till Stadsmuseet i Poznań före andra världskriget, ligger gömda i just en av församlingskyrkans källarvåningar. Varje dag på sommaren anordnas orgelkonserter här och behållningen går till renoveringen av den gamla orgeln. I rådhuset från renässansen, som till 1939 var stadsfullmäktiges säte, har i dag Poznańs stadshistoriska museum några lokaler. I rådhusornet mitt på Gamla torget markerar två metallbockar 12-slaget genom att slå med hornen. Stenhusen runt Gamla torget anknyter med sina fasader till renässans och barock. En gång bodde där stadens mest förmögna borgare. I närheten ligger ett musikmuseum med en samling av Przemysł II. Han var den siste polske kungen som regerade från Poznań. Som ett minne av honom bevarades grunden av ett slott från andra hälften av 1200-talet på en kulle bredvid Torget. Przemysłs slott var under många år ett av kungens säten. Byggnaden lades i ruiner på 1700-talet och på slottets gamla grundvalar byggde preussarna sedan en ny byggnad, som förstördes 1945. Men 1493 mottog kung Jan Olbracht här en hyllning från Tyska ordens stormästare Jan von Tiefen. I den efter andra världskriget återuppbyggda delen finns nu ett konstmuseum för bruksföremål.

Teaterbyggnadens pegas

Nationalmuseet i Poznań har Polens största samling av den store konstnären Jacek Malczewskis verk. Det är också värt att se den permanenta utställningen med gotisk konst. Museets ingång ligger på Frihetspalatsets sida. Intill ligger Raczyńskis bibliotek, det första biblioteket för allmänheten, som E. Raczyński grundade i Poznań i början på 1800-talet. Fasaden påminner med sin arkitektoniska stil om Louvrens östra fasad. I Frihetspalatsets västra del ligger en gammal tysk teater, där teater Åttonde dagen har sina lokaler i dag. Alldeles bredvid finns en rund byggnad som är det enda runda varuhuset i Europa. Från fönstret syns Stora teatern, den första permanenta operateatern på polsk mark. Stora teatern byggdes 1910 och dess kännetecken, förutom de högt uppskattade föreställningarna, är pegasen – skaldernas bevingade häst.

Kejsarens sista palats

Operahuset var ett av de mest betydande inslagen i planläggningen av stadens nya centrum som gjordes i början av 1900-talet. Huvudbyggnaden blev kejsarens palats i nyromansk stil – som Wilhelm den II byggde som sitt residens och som bevarats tills i dag. Palatset var det sista kungliga residens av denna storlek som byggdes i Europa. På gården placerades en lejonfontän, kopian av den berömda skulpturen från Alhambra. Kejsaren som personligen besökte sitt palats bara två gånger tog emot gästerna i tronsalen, som i

dag gjorts om till en biograf. Monarken satt på tronen som var byggd efter mönster av maharadjans tron i Delhi.

Natur och konst

De som tycker om att gå långa promenader är välkomna till Wielkopolskaregionens nationalpark några mil från Poznań. Där roade sig Napoleon Bonaparte i början av 1800-talet. De som inte har tid att göra långa utflykter kan besöka Polens äldsta och därtill största palmhus eller promenera i någon av de två zoologiska trädgårdarna. Gamla Zoo (Stare ZOO), som är det äldsta i Polen, grundades 1874, då en grupp vänner träffades på järnvägstationens restaurang och skänkte några djur till en bekant. Ett vanligt restaurangbesök med enkel kvällsmat blev starten för djurgården, som med åren vuxit till en stor djuravel. I Poznań kan man vara med om många artistiska framträdanden. I januari arrangerar flera olika körer konserter med julsånger. I slutet av juni kan man gå på Internationella Teaterfestivalen Malta eller lyssna till en konsert av den berömda gosskören Poznańs Näktergalar. Från juli till september arrangeras orgelkonserter i den gamla församlingskyrkan varje dag klockan 12.15.

Det finns många slott och palats i Poznańs omgivning

Söder om Poznań ligger slottet Rogalin omgivet av en vacker park. Där kan man besöka Interiörmuseet och ett konstmuseum. Gamla möbler och interiörer har även bevarats på slottet i Kórnik. Där finns en samling nationella minnesmärken och slottet omges av en vacker skogsplantering – ett arboretum.

Trestaden är ett stadsområde som sträcker sig utmed Gdańskbukten. Det är en av de största turistattraktionerna i Polen. Var och en av de tre städerna har sin egen karaktär:

Gdańsk - legenden om den drygt tusenåriga Hansastaden,

Sopot - präglad av lek, spel och dobbel, det respektfyllda

Gdynia – ett bevis på polackernas företagsamhet. När

självständigheten återvunnits efter 123 år, byggdes här på drygt tio år en av Östersjöns största hamnar. Trestadens historia utgör en viktig del i polackernas medvetande. Just här började strejkerna 1970, 1980 och 1988, som alla bidrog till kommunismens fall. 1980 leddes strejken på varvet i Gdańsk av Lech Wałęsa och varvet blev folkrörelsen Solidaritets vagga. Fackföreningens ledare blev sedan vald till Polens president och fick Nobels fredspris.

Bad, promenad eller kanske en båttur?

Att vandra runt i Trestaden är enkelt, eftersom hela stadsområdet liknar ett halsband där korallerna sitter på en transporttråd – en allé som förbinder Gdańsk med Gdynia. Fördelarna med att leva i Trestaden knyts harmoniskt ihop med naturens alla sevärdheter. Kusten är rik på sandstränder i Sopot och Gdańsk, och de låglänta bankarna vid Puck-viken står i motsats till den höga klippkusten i Redłowo och Oksywie. Det rika växt- och djurriket på ön Sobieszewska vid floden Wisłas mynning i havet är hänförande. Äventyret på Östersjön kan man påbörja genom att besöka någon av stränderna i Stogi, Brzeźno och Sopot. Träbryggorna som skjuter ut i havet är en sevärdhet. Den äldsta och längsta är piren (molo) i Sopot. På den kan man promenera 516 meter ut på havet. Från Długie Pobrzeże (Långa kusten), piren i Sopot och hamnen i Gdynia kan man ta en båttur på havet. De flesta gör en kryssning till Hel, en pittoresk fiskehamn på motsatta sidan av Gdańsk bukten.

Ett möte med det förflutna

Kulturarvet i Gdańsk är imponerande, trots att kriget förstörde mycket mer än man kan föreställa sig. Głównie Miasto (Huvudstaden) är ett klassiskt exempel på en Hansastad. Smala och höga gavelhus i nederländsk renässansstil står längs gator och gränder, som en gång i tiden var livliga handelscentra och i dag lockar turister med sin pittoreska charm. Både sommar- och vintertid sjuder gränderna av liv. I augusti kommer stora skaror till Dominikaner marknaden. För att känna stämningen av det gamla Gdańsk bör man promenera Długa (Långa gatan) och Długi Targ (Långa torget) som på ömse sidor avgränsas av de fantastiska portarna Ziota Brama (Gyllene porten) och Zielona Brama (Gröna porten). På Långa torget står Neptunfontänen och bakom den Dwór Artusa (Artus-hovet) som en gång i tiden var den viktigaste byggnaden i staden, centrum för det politiska livet och köpmän-

nens sällskapsliv. I närheten reser sig det vackra gotiska Rådhuset, som inrymmer ett museum där man kan se möbler i den berömda utsirade gdańskstilen. Från rådhusornet har man vacker utsikt över staden. Från Långa torget fortsätter man under pelargången i Gröna porten till Długie Pobrzeże (Långa kajen), som är ett fragment av den gamla hamnen med den karakteristiska medeltida kranen Żuraw (Tranan). En gång i tiden var den en viktig omlastningsplats och i dag en stor sevärdhet. Därifrån är det nära till Mariackaporten, som leder till den gatstensbelagda, smala och hemlighetsfulla Mariackagatan. Vid denna gränd reser sig den magnifika Mariakyrkan mot himlen, den största gotiska tegelkyrkan i Europa.

Kulturskatter

Nationalmuseet har en samling gammalt måleri och hantverk. Den mest berömda tavlan är Yttersta domen av Hans Memling. Den som vill veta mer om hur borgarna levde förr rekommenderas ett besök på en av utställningarna på Gdańsk Historiska museum, på Artus-hovet med den största kakelugnen i Europa och på Uphagens hus där man kan beundra de förnåma borgarnas lyx och rikedom. Utställningarna på Havsmuseet visar havets historia och kultur. Havsakvariet i Gdynia är ett måste för alla som är intresserade av exotiska djur. Även de "mindre" pärlorna i Trestadens halsband är sevärdar – orterna på sträckan mellan Gdańsk och Gdynia. I Wrzeszcz kan man ta del av stämningen från förra sekelskiftet. Här finns många hus i eklektisk stil blandade med villor i jugendstil. Värt att se är bryggeriet från 1800-talet och arbetarbostäderna. I den här miljön föddes Günter Grass, nobelpristagaren i litteratur, och här bodde han i sin tidiga barndom. Stadsdelen Oliwa är berömd för sin katedral med en orgel i rokokostil. Här anordnas på sommaren en internationell festival med orgelmusik.

Ovanliga föreställningar och konserter

Trestaden är känd för sina ovanliga teateridéer. På sommaren spelar parkteatern, som är knuten till Gdynias stadsteater, vid piren i Orłowo. Scenens grundvalar är «nedsjunkna» i Gdańskbuktens vatten. Åskådarna sätter sig på sandstranden och deltar på så vis i föreställningen som har naturen som dekoration. På stranden, strax intill det kulturminnesmärkta Grand hotell i Sopot, ligger Teater Atelier. På sommaren är det André Hübner- Ochodlo, en tysk konstnär av ukrainsk börd, som här

presenterar sina alster, verk som ligger på den polsk-tysk-judiska kulturgränsen. Stiftelsen Theatrum Gedanense (under hedersbeskydd av prins av Wales) anordnar Shakespearedagarna och Shakespeares riksfestival i Gdańsk. I Trestaden verkar Schola Cantorum Gedanensis, betraktad som Polens bästa kör, och Capella Gedanensis, som specialiserar sig på gammal Gdańskmusik. De kulturminnesmärkta orglarna i Oliwas katedral, i Mariakyrkan och i St. Nikolaus kyrka lockar många framstående musiker. Skogsoperan i Sopot användes under mellankrigstiden för iscensättningar av Wagners operor. I dag är det i första hand en plats för underhållningsmusik samt en internationell schlagerfestival.

Något för matälskare

Trestaden är känd för sin fisk. Fiskhallen i Gdynia erbjuder åtskilliga skatter från havet. Den polska Östersjön är en rik matkällare med stim av sill, torsk, lax, ål, piggyvar och flundra. Stadens matmödrar tillagar dem efter konstens alla regler. På Hel anordnas varje år en tävling i att tillaga sill på det intressantaste sättet. Andra lokala specialiteter är Goldwasser – ett genomskinligt brännvin med äkta guldblad, Piolunówka – malörtsbrännvin, den moderna absintversionen samt Vildbin – honungsvodka med skogskryddor. Vad kan vara den bästa souvenirn från vistelsen i Gdańsk? Självklart är det bärnsten – ett slags fossil av kåda som plockas på stranden efter höststormarna. Hittar man det inte på stranden, kan man köpa färdiga smycken och juveler i någon av de åtskilliga souvenirbutikerna i Trestaden.

Omgivningen - en medeltidsresa

Turister som vill göra en flerdagarsutflykt kan med fördel åka från Gdańsk till Malbork och den väldiga gotiska riddarborgen, som står upptagen på UNESCO:s lista över världskulturarv. Här hade Tyska ordens stormästare en gång i tiden sitt säte. På borgen anordnas föreställningarna "Ljud och ljus" och tornerspel för dem som inte har fått nog av att titta på alla föremål på museum.

Seder och bruk, språk, religioner och moden har genom århundraden blandats på den polska jorden och skapat en brokig, enastående kulturell blandning.

Jordens skatter

Ända sedan första århundradet f.Kr. har man vid Östersjökusten plockat bärnsten – kådan från barrträd, som har läkande egenskaper. Under det romerska kejsardömet kom köpmän från Medelhavsområdet till Gdańsk just för att få tag i bärnsten. Borgmuseet i Malbork inrymmer utställningen "Bärnstens historia" med en värdefull samling av bärnsten och bärnstenssmuckor. I saltgruvan i Wieliczka, den äldsta i Europa, bröts 25 miljoner ton salt under nästan tusen år. Saltgruvan är fortfarande i drift. De exploaterade schakten används nu för hälsosamma ändamål på grund av det läkande mikroklimatet. I de underjordiska salarna arrangeras konferenser och fester. Där finns också en restaurang. Sedan alla saltlager utvunnits har det anlagts ett museum i saltgruvans gångar med gamla föremål, ibland så gamla som från 1000-talet. I grottona och kapellen står saltskulpturer. Den största sevärdheten är en underjordisk kyrka där allting huggits ut i salt – allt från ljuskronorna till en skulptur av gruvans skyddshelgon, den heliga Kinga.

Den polska religionen

Tillsammans med kristendomen kom västeuropeisk konst och västeuropeiska seder och bruk till Polen. Byggnaderna i romansk stil på den 100 mil långa historiska turistleden, kallad Piastfurstarnas stråk, påminner om den tiden. Där kan man se gravar tillhörande medlemmar i Piastdynastin, portarna till staden Gniezno från 1100-talet, domkyrkan i Płock, basilikorna i Kruszwica och Tum nära Łęczyca och många kyrkor. Under en vandring längst österut på den europeiska delen av Cisterciensernas led kan man besöka cistercienserkloster och kyrkor från 1200-talet i Jędrzejów, Koprzywnica, Sulejów och Wąchock samt ett kloster i barock i Krzeszów med enastående freskmålningar, som kan jämföras med Sixtinska kapellets målningar. Mariakyrkorna i Gdańsk och Kraków är exempel på praktfulla

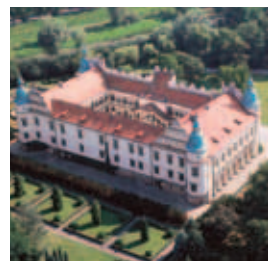
minnesmärken i gotisk stil. I Östra Polen lever stora religiösa minoritetsgrupper. Det världsberömda ortodoxa sanktuariet är ett kloster som ligger på en kulle i Grabarka. Judarna utgjorde före kriget 10 % av Polens befolkning – i dag finns bara gravar med konstnärligt utformade gravstenar kvar. Dessa gravornament anknyter till Gamla testamentets symboler. Varje år vallfärdar chassider till kända zaddikers gravar i Leżajsk, stadsdelen Kazimierz i Kraków, Łelów och i Bobowa i floden 19 Białas dal. Minnesmärken från svunnen tid är de återuppbyggda synagogorna i Warszawa, Kraków och Tykocin.

Riddarnas polen

Tyska orden som kom till Polen för att värna om landets gränser gentemot hedniska stammar förvandlades snabbt till en av Polens fiender. Deras makt bröts dock av kungen Władysław Jagiełło, som besegrade Tyska ordens styrkor i slaget vid Grunwald. Där visas iscensättningar av detta medeltidens största slag i mitten av juli varje år. Omkring 500 polska och utländska riddarentusiaster slåss då mot varandra. I omgivningarna kring de gamla slotten arrangeras ibland s.k. medeltidstävlingar. De mest intressanta är den stora riddarkarnevalen som äger rum i Golub-Dobrzyń i februari och den internationella riddarturneringen i juli. I Bolków i Nedre Śląsk-regionen arrangeras under juni månad en riddarturnering och de medeltida kulturdagarna äger rum där i september.

Residens

Ett byggnadskomplex i renässansstil på Wawelkullen i Kraków blev på 1300-talet kungens pampiga residens. Samväldet, som på den tiden bestod av Polen och Litauen, blev ett av Europas mäktigaste och största länder. Bona Sforza, en prinsessa från Milano, gifte sig med kung Sigismund den äldre från jagellonska ätten. Med sig till hovet i Kraków tog hon inte bara italienska 20 kläder och maträtter utan också konstnärer. De lämnade efter sig mäktiga skulpturer och vacker arkitektur, t.ex. Sigismundkapellet på Wawelkullen. Polens mäktigaste män byggde också praktfulla residens bl.a. de överdådiga slotten i Krasiczyn och Wiśnicz. Adelsmän från Zamoyski-ätten byggde hela staden Zamość och grundade där en akademi som blev känd i hela Europa. Slottet i Łańcut byggdes om av senare tiders mäktiga adelsmän och blev också känt i hela Europa. I dag finns där ett museum där det arrangeras musikfestivaler varje år i maj. I Nieborów ligger ett slott som tillhörde Radziwiłł-ätten. Där finns numera ett museum med utställningar av romerska arkeologiska utgrävningar och inredningar.

Folkliga mysterier

Till de vackraste religiösa processionerna räknas de på Palmsöndagen, som bl.a. äger rum i Łyse i Kurpie-regionen och i Tokarnia vid Karpattybergen. Palmerna som kyrkobesökarna tar med till kyrkan kan vara ett tiotal meter långa och vackert färgrika. Processionerna under Kristi lekamens dag i juni är särskilt färgrika i Żłaków Kościelny nära Łowicz och i Spicymierz utanför Łódź. Den för åskådare mest attraktiva högtidligheten i den ortodoxa kyrkan är Jordans dag som firas i januari med en procession och välsignelse med flodvatten. Detta kan man se i Drohiczyn vid floden Bug.

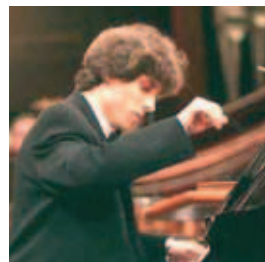
Träarkitektur

Ett fenomen i den polska kulturen är den sakrala arkitekturen i trä. Sådana tempel byggda av trä ligger utspridda över hela Polen. Det största antalet finns dock i Śląsk Opolski-regionen och vid Karpaterna. De ortodoxa kyrkorna i trä, som kan besökas i den polska delen av Karpaterna, har den österländska kulturens färgrika prägel. Speciell uppmärksamhet förtjänar ikonostaserna – stora inramade fack med ikoner som avskiljer altaret från skeppet. Intressanta samlingar av ikoner finns i museer i Łańcut, Przemyśl och Sanok. Świdnica nära Wałbrzych är känt för sin evangeliska kyrka i trä, som byggdes på 1600- talet. En liknande kyrka finns även i Jawor.

Kulinariska läckerheter

Bergskedjan Karpaterna förknippas med fårskötsel. Under fem månader, från början av maj till slutet av september, kan man se herdar ute på fjällängarna med stora fårhjordar. De använder fortfarande gamla traditionella kärl och arbetsmetoder. Fäbodarna, med plats för att göra upp eld, ser precis ut som för flera hundra år sedan. Vid slutet av vallningsperioden framställs oscypki - rökt fårost. I maj anordnas tävlingar i Zakopane i tillverkning av denna ostsart. Polens traditionella kök har varierande och mycket goda rätter. Traditionella soppor är rød barszcz, zurek med korv och svampsoppa. Bigos och piroger är goda rätter. De som tycker om kakor rekommenderas att smaka på polsk pepparkaka, ostkaka eller vallmokaka. Matälskare med förkärlek för regionala maträtter kan bli inspirerade av matsedlarna från 1600-talet på värdshusen i Sucha Beskidzka och Jeleśnia i Żywiecregionen. Där serveras – som ortens egen läckerhet – surkålssoppa kokt på fläsk. Beträffande alkoholhaltiga drycker är honungsmjöden värd speciell uppmärksamhet. Till kött smakar vodka Wyborowa bra och till dessert serveras brännvinet Krupnik. I sommarvärmen passar ölsorterna Żywiec, Tyskie, Okocim eller Lech.

Låt musiken spela

Till de viktigaste musikevenemangen i Polen hör den internationella pianotävlingen tillägnad Frédéric Chopins musik. Tävlningen, som arrangeras vart femte år, öppnar ofta vägen till en världskarriär och blir till succé för många av de pianister som tar hem ett förstapris. Pianokonserterna som arrangeras i Chopins hem på herrgården i Żelazowa Wola är mycket gripande för alla musikälskare. Varje år i september pågår den internationella musikfestivalen Warszawa-hösten med inriktning på modern musik. I Oliwa, Kamień Pomorski, Leżajsk och i en liten träkyrka i Rabka arrangeras orgelkonserter. Judiska kulturfestivalen som pågår i Kazimierz, en stadsdel i Kraków, består också av många musikevenemang. I Zamość arrangeras under maj månad ett internationellt möte för jazzsångare. I maj pågår även den världsberömda internationella festivalen för ortodox kyrkomusik i Hajnówka. Ett mycket originellt internationellt kulturevenemang är folksångsfestivalen i Tatrabergen, med folkmusik från bergstrakterna, som äger rum i Zakopane under augusti månad.

Tekniska minnesmärken

Ett mycket originellt tekniskt minnesmärke är den 62.5 km långa Elbląg-kanalen som byggdes 1850-1872. Längs kanalen kan bara båtar upp till 50 ton gå. I syfte att jämna ut kanalens nivåer har fem slussar anlagts – ramper som båtarna passerar uppburna på speciella plattformar. I Hajnówka i östra utkanten av Naturreservatet i Białowieża finns en smalspårig järnväg, en av tiotalet som fortfarande är i bruk i landet. Till dessa används gammaldags lok och vagnar. I Wolsztyn går ett ånglok från 1908, det äldsta i Polen. De sista fungerande ångloken i Europa sköter fortfarande passagerartrafiken på Śrems järnvägslinjer.

Det kommer pilgrimer...

Det finns ganska många katolska kultplatser i Polen. De flesta polacker vallfärdar till paulanerklostret i Częstochowa. Där finns en undergörande tavla av Jungfru Maria. Andra kyrkor har sina egna kultplatser i Polen: Grabarka (ortodoxa kyrkan), Karpacz, Wisla och Szczecin (protestanter) och Bohoniki (muslimer).

Polen – ett land av religionsfrihet

Republiken Polen

Yta: 312 000 km².

Läge: Centraleuropa.

Polen gränsar till Tyskland, Tjeckien, Slovakien, Ukraina, Vitryssland, Litauen och Ryssland. Polen gränsar norrut mot Östersjön, kusten är över 500 km lång. Invånarantal: ca. 38 000 000.

Flagga: vit och röd.

Riksvapen: en vit örn med guldkrona mot röd bakgrund.

Officiellt språk: polska.

Huvudstad: Warszawa. Andra stora städer: Łódź, Kraków, Wrocław, Poznań, Gdańsk, Szczecin, Katowice, Lublin. Klimat: varmt tempererat. I juli är genomsnittstemperaturen 19° C, och de varmaste dagarna kan temperaturen överstiga 30° C. Från januari till mars finns utmärkta möjligheter att utöva vintersporter i bergen.

Helgdagar

Arbetsfria dagar är alla lördagar och söndagar samt följande helger: Nyårsdagen (1 januari), Påskan – 2 dagar (en rörlig helg), Arbetarrörelsens dag (1 maj), Tredjemajkonstitutionens dag (3 maj), Kristi lekamens dag (torsdag – en rörlig helg), Marie himmelfärdsdag (15 augusti), Alla helgons dag (1 november), Polens självständighetsdag (11 november), Jul (25, 26 december)

Var kan man övernatta?

Det finns olika hotellkategorier, från billiga till lyxiga.

- Hotell kan bokas per telefon eller Internet på följande webbplatser:
www.discover-poland.pl, www.hotelsinpoland.com, www.polhotels.com, www.hotelspoland.com, www.polhotel.pl, www.warsawshotel.com, www.visit.pl, www.orbisonline.pl, www.pph.com.pl
- Övernattning i kulturhistoriska objekt (palats, slott, residens, kvarnar) anpassade för turism – tel. +(48 22) 412 50 13, +48 507 842 552, www.goscinniezabytki.pl
- Reservation av agroturistlogi:
tel. +(48-52) 398 14 34, mobil +(48-602) 459 137, www.agritourism.pl, federgg@wp.pl.
- Vandrarhem för ungdomar: tel. +(48-22) 849 81 28, fax 849 83 54, www.ptsm.org.pl.
- Camping: tel./fax +(48-22) 810 60 50, www.pfcc.eu
- Polska turistföreningen PTTK, www.pttk.pl.

Hur man betalar

Betalningsmedlet i Polen är zloty (PLN). Det går också att betala med annan valuta, t.ex. euro, om köpare och säljare kommer överens om det. Växeln får man då i regel tillbaka i zloty. Pengar växlar man bäst på banker eller växlingskontor. Med kreditkort kan man betala i de flesta större affärer och inrättningar i hela Polen. Bankomater finns tillgängliga på många platser dygnet runt. Den officiella valutan är zloty (PLN) = 100 grosz. Den polska valutan finns i mynt och sedlar. Mynt: 1, 2, 5, 10, 20 och 50 grosz samt 1, 2 och 5 zloty. Sedlar: 10, 20, 50, 100 och 200 zloty.

Tull- och valutabestämmelser

Tull- och valutabestämmelserna är anpassade till EU:s bestämmelser. Vill du veta mer, ring Finansministeriet, tel. +(48-22) 694 31 94 eller besök Internetsidan www.mf.gov.pl.

Flyg

Följande städer i Polen har flygplatser: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Katowice, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Wrocław och Bydgoszcz. Det polska nationella flygbolaget är Polska Flyglinjerna LOT S.A. (S.A. = AB). Information om inrikes och utrikes flygförbindelser finns på webbplatsen www.lot.com.

Följande lågprisflygbolag har förbindelser med Polen: Easy Jet – www.easyjet.com, Germanwings – www.germanwings.com, WizzAir – www.wizzair.com, Ryanair – www.ryanair.com, Aer Lingus – www.aerlingus.com, Norwegian – www.norwegian.no.

Järnväg

Polen har ett välutvecklat järnvägsnät. De största polska städerna har järnvägsförbindelser med Intercitytåg med de största europeiska städerna. Järnvägslinjerna drivs av Polska Statsjärnvägarna (PKP). För mer information besök Webbplatsen: www.pkp.pl, www.intercity.pl, www.rozklad-pkp.pl eller ring +(48 42) 194 36.

Buss

Till varje ort i Polen är det lätt att komma med ett välutvecklat nät av huvudoch lokalvägar. Det finns åtskilliga bussförbindelser med många städer i Europa. Över hela Polen går Polska Nationella Bussbolagets bussar (PPKS): www.rozklady.com.pl samt Polska Expressen: www.polskiexpress.pl

Taxi

Taxistationer är markerade med „Taxi”. Det är bäst att beställa taxi per telefon. Priset är högre om man reser utanför stadens gränser, på lördagar, söndagar och helger samt på natten från kl. 22 till kl. 6.

Trafikföreskrifter

Trafikföreskrifterna i Polen är anpassade till vad gäller i andra EU-länder. Högsta tillåtna hastigheter på vägarna är

- 50 km/h i tätorter,
- 90 km/h utanför tätorter,
- 110 km/h på vägar för snabbtrafik och
- 130 km/h på motorvägar.
- Halvljus är obligatoriskt dygnet runt under hela året.

Larmtelefoner

Samma i hela landet, man kan ringa dygnet runt, gratis:

- Ambulans 999,
- Brandkår 998,
- Polis 997,
- Från mobiltelefon kan man ringa nödnumret 112,
- Under sommartid kan turister ringa på trygghetstelefon:
- 0-800 200 300, +(48-608) 599 999.

Polska turistorganisationens representationskontor utomland

• BELGIEN	• Brussel	tel. +(32-2) 740 06 20	fax 742 37 35	www.polen.travel	info.be@polen.travel
• FRANKRIKE	• Paris	tel. +(33-1) 42 44 29 92	fax 42 97 52 25	www.pologne.travel	info.be@pologne.travel
• ITALIEN	• Roma	tel. +(39-06) 482 70 60	fax 481 75 69	www.pologne.travel	info.fr@pologne.travel
• JAPAN	• Tokyo	tel. +(81) 3-5908-3808	fax 3-5 908-3809	www.polonia.travel	info.it@polonia.travel
• NEDERLÄNDERNA	• Amsterdam	tel. +(31-20) 625 35 70	fax 623 09 29	www.poland.travel	info.jp@poland.travel
• ÖSTERRIKE	• Wien	tel. +(43-1) 524 71 91 12	fax 524 71 91 20	www.polen.travel	info.nl@polen.travel
• RYSSLAND	• Moskva	tel. +(7-495) 510 62 10	fax 510 62 11	www.polen.travel	info.at@polen.travel
• SPANIEN	• Madrid	tel. +(34-91) 541 48 08	fax 541 34 23	www.polonia.travel	info.ru@poland.travel
• STORBRIANNIEN	• London	tel. +(44-0) 300 303 1812	fax 300 303 1814	www.poland.travel	info.es@polonia.travel
• SVERIGE	• Stockholm	tel. +(46-8) 21 60 75	fax 21 04 65	www.polen.travel	info.uk@poland.travel
• TYSKLAND	• Berlin	tel. +(49-30) 21 00 920	fax 21 00 92 14	www.polen.travel	info.scan@polen.travel
• UNGERN	• Budapest	tel. +(36-1) 269 78 09	fax 269 78 10	www.lengyelorszag.travel	info.de@polen.travel
• USA	• New York	tel. +(1-201) 420 99 10	fax 584 91 53	www.poland.travel	info.ru@poland.travel
• UKRAINA	• Kiev	tel. +(38-044) 278 67 28	fax 278 66 70	www.polscha.travel	info.ua@polscha.travel

Utgivare: Polska Organizacja Turystyczna / Polska turistorganisationen

00-613 Warszawa, ul. Chałubińskiego 8, tel. +48-22 536 70 70, fax +48-22 536 70 04, e-mail: pot@pot.gov.pl, www.pot.gov.pl

Bearbetning: www.artintro.com.pl ; Grafisk: Maciej Twardowski; Text: B. Bauer, W. Jelonekiewicz, D. Jędrzejewski, B. Maciejewska, M. Nowak; Översättning: I.

Skrobot; Foto: A. Marecik, W. Panów, Z. Panów, A. Olej-Kobus / K. Kobus – www.travelphoto.pl, D. Zaród – www.photoagency.com.pl, Z. Szmidt, A. Winiarz, Z.

Żybtowicz, “East News”, “Agencja Gazeta”, Wydawnictwo Kamera, och POT:s arkiv.